

πισκεπος προπορευομένων φανῶν καὶ σημαίων καὶ ἀκολουθοῦντος παντός τοῦ κλήρου μὲ σταυροὺς καὶ θυμιατήρια. Περιήλθον δὲ τρεῖς τὸν ναὸν ψάλλοντες μεγαλοφώνως καὶ στίλβοντες εἰς πλουσίας ἐσθῆτας ἐξαστραπτούσας μὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ πολύτιμα πετράδια. Ἐπειδὴ δὲ ἡ χίων δὲν εἶχεν ἔτι ἀναλύσει ἐντὸς τοῦ Κρεμλίνου ὡς εἰς τὰ περίξ, ἡ συνοδὸς ἐπορεύετο ἐπὶ σανίδων ἐστρωμένων κατὰ τοῦ ἐδάφους. Περιελθόντες δὲ καὶ τρίτην φοράν τὸν ναὸν, ἐστάθησαν ἐμπρὸς τῆς μεγάλης πύλης κεκλεισμένης ἔτι· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς κρατῶν τὸ θυμιατήριον κατεσκέδασε λιθανωτὸν κατὰ τῶν θυρῶν καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς. Αἰφνης αἱ θύραι ἠνεώχθησαν, τὸ δὲ φανὲν τότε θέαμα ὑπερέβαινε πᾶσαν τὴν διὰ λόγου περιγραφὴν. Τὸ ἄπειρον πλῆθος τοῦ λαοῦ λαμπαδηφοροῦντος ὅλου ἔστησαν ἔνθα καὶ ἔνθα, ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς διήλθε μετὰ τοῦ κλήρου πορευόμενος πρὸς τὸν θρόνον. Ἡ λαμπρὰ φωταγωγία τοῦ ναοῦ καὶ πρὸ πάντων ὁ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας κολοσσαῖος πολυέλατος, καὶ ὁ πλοῦτος τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἡ πληθὺς τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ ἱεροπρεπὴς μουσικὴ καὶ ἡ ὥρα τῆς τελετῆς ἐξέπληττον τὴν φαντασίαν μας. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐν μέσῳ τῶν ὕμνων καὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων καθεστὼς δὲ μικρὸν κατέβη πάλιν καὶ προσέφερε θυμίαμα εἰς τὸν λαὸν πρῶτον, εἶτα δὲ εἰς τοὺς ἱερεῖς. Ἐπιστρέψαντος δὲ εἰς τὸν θρόνον οἱ ἱερεῖς ἀνά δύο ἐποίησαν τὸ αὐτὸ ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀρχιερέως ὅστις ἡγείρετο καὶ τοὺς ἡδύλογει μὲ τὸ ἀναμμένον τρικέριον· ὁ δὲ λαὸς ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐισηλθεν εἰς τὸν ναὸν δὲν ἔπαυσε προσκυνῶν καὶ σταυροκοπούμενος. Μετὰ δύο ὥρῶν διαφόρους ἄλλας ἱεουργίας προήλθεν ὁ ἀρχιερεὺς βασιτάζων τὸν τίμιον σταυρὸν, ὁ δὲ λαὸς συνέβρεσε νὰ τὸν ἀσπασθῇ συνωθούμενοι ἀλλεπαλλήλως καὶ συνηλιθόμενοι μέχρις ἀσφυξίας. Ἀλλ' ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπέστρεψε τάχιστα εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα ὡς διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἀχραντα Μυστήρια· Μετ' ὀλίγον δ' ἐφάνη φορῶν ὀλοπόρφυρον ἐσθῆτα καὶ ἀνέκραξε τρεῖς μεγαλοφώνως, Χριστὸς ἀνέστη! Χριστὸς ἀνέστη! Χριστὸς ἀνέστη! Ἐτελείωσε δὲ ἡ ὅλη τελετὴ κατελθόντος τοῦ ἀρχιερέως ἐκ τοῦ θρόνου καὶ περιελθόντος τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ τῶν γονάτων ἕνα ἀσπασθῇ τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ λείψανα τοῦ ναοῦ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μετὰρ. I. K.)

## Ο ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΙΕΡΟΣΗΠΟΥΔΑΣΤΗΣ.

Ἐγνώρισα ἐν τῷ ἱεροσπουδαστηρίῳ τοῦ Ἰσοῦ, νέον τινὰ κληρικόν, τοῦ ὁποίου τὸ ἐπώνυμον, Ἀδριανός, μόνον ἀναφέρω· ἡ οἰκογένειά του ἦν ἐκ Κομπιένης· νῦν δὲ κατοικεῖ εἰς Παρίσιους· διάγει ἐν εὐπορίᾳ, καὶ ἀπολαύει τῆς καλῆς ὑπολήψεως τῆς συνοικίας, τὸ μόνον διὰ τὸ ὅποιον οἱ ἐπαρχιωταὶ δύνανται νὰ καυχῶσιν.

Ὁ Ἀδριανός ὠθεῖτο ὑπὸ τῆς κλίσεώς του, ἀκαταμάχητως πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά· ἐξῆλθε τοῦ γυ-

μνασίου α' Ἐρρίκου τοῦ Δ', καὶ χωρὶς νὰ κρίνῃ ἄξιον νὰ διέλθῃ τοὺς Παρίσιους, ἔτρεξε νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς τὸ ἤρεμον καὶ νεαρὸν ἐκεῖνο ἱεροσπουδαστήριον τὸ ὅποιον διορᾷ τις διὰ τῶν πυκνοφύλλων δένδρων, μετὰ τὸ χωρίον Βωγιάδ.

Οὐδὲν, κατ' αὐτόν, διεγέλα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην καθ' ἣν καὶ ἡ δυστυχία αὐτῆς μειδιᾷ πλήρως ζωηρότητος καὶ ζήλου, κατεργό-ναι ἑαυτὸν διὰ τὴν φύσιν τῶν ἐμπαθῶν αὐτοῦ συναισθήσεων· ἤτάνθη πρὸς τὰς μυστηριώδεις ἐκείνας ἐκστάσεις, ἔνθα ὁ ἱερομύστης καταναλίσκεται ὑπὸ τῆς ἀγάπης ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου, ὅπου ἡ καρδιά του αἰωνίαν ἐπιτελεῖ πανήγυριν· ἔλεγε τὸ δυστυχὲς παιδίον: «Θέλω νὰ γίνω Παῦλος ἢ Ἰερώνυμος, χωρὶς νὰ διέλθω, ὡς ἐκεῖνος, διὰ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀσεβείας.»

Τὸν συνώδευσα πολλάκις εἰς τοὺς ἐν ταῖς δένδρο-στιγχαῖς τοῦ περιβόλου τοῦ Ἰσοῦ περιπάτους του· προσχωροῦμεν δὲ πρὸς τὸν φραγμὸν τὸν ἐπιβλέποντα τοὺς λειμῶνας τοῦ Σεκουάνα. Τὰ Παρίσια ἐμυκῶντο εἰς τὰ δεξιά μας, ὡς πόλις κυριευθεῖσα ἐξ ἐφόδου· ὁ ποταμὸς ἔφρουγε, συνεπάγων τῶν πτωμάτων καὶ τῶν ἀκαθαρσιῶν τοὺς θησαυρούς· Ὁ Χαίλλοτος ἀνέβενεν εἰς Παισὺ, ἐντὸς τοῦ βιομηχανικοῦ νέφους τοῦ σίφρανος. Πάντα ταῦτα ἦσαν λυπηρά.

Ὁ Ἀδριανός μ' ἔλεγεν: οἱ Παρίσιοι αὐτοὶ τοὺς ὁποίους βλέπομεν, εἶναι τοῦ κόσμου εἰκὼν· ὁ κόσμος μᾶς ἀποκρύπτει τὰς πληγὰς του, τὰ ἄλγη του, τὰς ἀγωνίας του, ὅπως μᾶς ἐπιδείξῃ πᾶν ὅτι ὑπάρχει ἐν ἑαυτῷ γαλήνιον καὶ ἐράστιον. Οὕτως, ἡ μητρόπολις αὕτη μᾶς ὑποκρύπτει τὰς οἰκίας της, τὰ μέγαρά της, τὰς λεωφόρους της· δὲν βλέπομεν εἰμὴ τὰ κωδωνοστάσιά της, καὶ τοὺς ἀγίους δόμους της. Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐννοήσῃς τὴν πανουργίαν τῆς ἐγκληματικῆς πόλεως· εἰσέλθε, θέλεις εὖρε ὑπὸ τοὺς πόδας σου τόσῃν ἰλὺν καὶ βόρβορον, ὥστε δὲν θέλεις λάβει εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσῃς πρὸς τὰ ἄνω, καὶ σκερθῇς περὶ Θεοῦ.

Ἐἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ του πολλοὺς τοιούτους στοχασμούς, τοὺς ὁποίους ἔλεγεν εἰς τοὺς φίλους του, κατὰ τὰς ὥρας τῆς φιλικῆς διαχύσεως, μετὰ τὸν ἔσπερινόν, πρὸ τοῦ μελαγχολικοῦ τῆς μάνδρας ναοῦ, ὅτε ὁ ἄτμος τοῦ τελευταίου κόκκου τοῦ λιθανωτοῦ διέβαινε μετὰ τῆς αὔρας ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ ὅτε τὸ range lingua, ἀντήχει εἰσέτι εἰς τὰ ὄτα μας· ἐξαισία καὶ σεμνὴ μελωδία, ἥτις μᾶς μετεβάλλεν εἰς γέροντας, καθίστα τὰ βήματά μας κοῦφα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ μᾶς συνεβοῦλεν τὸ εὖ πράττειν.

Μίαν ἡμέραν ὁ ἡγούμενος προσεκάλεσε τὸν νέον Ἀδριανόν, καὶ τῷ εἶπε: Ἐπικαλέσθητι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· θὰ χειροτονηθῇς ὑποδιάκονος εἰς τὴν προσεχῇ χειροτονίαν, μετὰ ἓνα μῆνα.

Ὁ Ἀδριανός ἐστίρτησεν ἀπὸ χαρὰν· ἐμελλε νὰ θραύσῃ τὸν τελευταῖον σύνδεσμον ὅστις τὸν συνέδεσε μετὰ τοῦ κόσμου, καὶ προσφέρῃ φρικτοὺς ὄρκους τοὺς ὁποίους δὲν δύναται νὰ παραβῇ χωρὶς νὰ συνταχθῇ τῷ σατανᾷ. Ἀποστραφεὶς δὲ πρὸς Παρίσιους εἶπε:

Ἀπὸ τῆς σήμερον οὐδὲν ὑπάρχει κοινὸν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὦ Βαθυλὼν! Εἴμαι ἕτοιμος νὰ ἀφιερῶ!

Τὴν πέμπτην, ἡμέραν περιπάτου, οἱ νέοι ἱεροσπουδασταὶ προεβήσαν μέχρι Βερσαλλιδῶν· ὁ Ἀδριανὸς εἶχεν ἀποχωρισθῇ τῶν συμμαθητῶν του, καὶ ἐσχέπετο μόνος ἐπὶ τοῦ λειμῶνος τοῦ φέροντος εἰς Τριανόν. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἦν ἡρεμος, ὅλως ἀποκεχωρισμένη τοῦ κόσμου, ἀγνή ὡς ἡ ψυχὴ ἐνὸς σεραφίμ. Ἀλλ' ἤσθανετο, φεῦ! εἰς τὸ βάθος τῆς θρησκευτικῆς ταύτης γαλήνης νὰ νοχλαζῇ ἐκ διαλειμάτων, ἀνεξήγητός τις ἐπιθυμία, ἣτις δὲν ἐφαίνετο διευθυνομένη πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ ἡμέρα ἦν ὡραία, ὁ ἀὴρ χλιαρὸς, οἱ θάμνοι ἀρωματικοί. Τὸ Τριανὸν καὶ αἱ Βερσαλλίαι, ἐξαπέστελλον ἀμοιβὰς τὰς λαμπρὰς ἀναμνήσεις των, καὶ συνδιελέγοντο περὶ τῶν ἀτελεσιτελῶν ἱστοριῶν των. Ἀναμνήτως, ἡ μυστηριώδης τοῦ Ἀδριανοῦ φαντασία, ἦτον ἀπομεμακρυσμένη ἀπὸ πασῶν τῶν βεβήλων ἰδεῶν αἵτινες εἶναι εἰσέτι προσηρητημέναι εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Αἱ! ὁ νέος ἱεροσπουδαστής, ἤκουσεν ἐξαίφνης ὡσεὶ φωνὴν πειρασμοῦ ψιθυρίζουσαν εἰς τὰ ὦτά του, τὰ ὀνόματα Φοντάζ καὶ Λαβαλλιέ. Ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐστάθη διὰ ν' ἀναπτερώσῃ τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεόν. Ἐψαλμώδησεν ἀργῶς τὴν ἐσπερινὴν προσευχὴν. Καταξίωσον Κύριε. Ἐλαβεν ἔπειτα τὸ κομβολόγιόν του, καὶ τὸ ἐκόκκισε σπασιμωδικῶς, προσφέρων τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου Βερνάρδου: «Ὁ δοῦλος τῆς Μαρίας οὐκ ἀπολεσθήσεται.»

Πρώτην φορὰν ἐν τῇ ζωῇ του, δὲν ἐδυνήθη εἰς ἓνα σαρκικὸν συλλογισμὸν νὰ δώσῃ εὐσεβὴ μορφήν· ἀνοίξας δ' ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν του, ἀπήντησεν διὰ τοῦ πρώτου βλέμματος τὴν κινοστικίαν τοῦ Τριανοῦ, ἡδονικὴν ἐντὸς τῶν δατῶν τῆς, ὡς νὰν ναὸν τῆς Κνίδου ἢ τῆς Ἀμαθοῦντος. Ἐθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν χειλέων του διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν αἶρα ἐκεῖνον τῆς χαυνώσεως, ὅστις εἰσέδυσεν εἰς τὸ στήθος του ὡς δραστηκὸν δειλητήριον· ἔπειτα ἤνοιξε τὸ εὐχολόγιον, ὅπως ἐνδυναμωθῇ διὰ τῶν ῥήσεων τοῦ ψαλμωδοῦ, κατὰ τῆς ταραχῆς τῆς καρδίας του. Τί δὲν ἤθελε δώσῃ, ἐὰν ἡδύνατο νὰ μεταφερθῇ ἐξαίφνης δι' ἁγγέλου, εἰς τὸ ἐν τῷ ἱεροσπουδαστηρίῳ κελίον του, τὸ ὅλον περικεκοσμημένον διὰ τῶν ῥήσεων τοῦ ἐκκλησιαστοῦ, ὅλον εὐωδιάζον ἀπὸ τὸν πρὸς Θεὸν ἔρωτα! Σεμνὸν ἄσυλον, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου τεθὲν, τοῦ προστάτου τῆς ἀγνότητος! Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ λειμῶνος τοῦ Τριανοῦ, ἐνδίδοντας ὑπὸ τοὺς πόδας, ὡς τὸ ἐπὶ κροκὸν τοῦ θαλάμου μιᾶς βασιλίσσης· ὑπὸ τὰ ὦρατα ἐκεῖνα δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ἀκόμῃ ἐπιχρῶντα τοὺς ὕμνους τῆς ἐορτῆς τοῦ μεγάλου βασιλέως· εἰς τὸν ἔρωτικόν ἐκεῖνον παράδεισον, ὅλον ἀντηχοῦντα ἀπὸ τὰ κελαδῆματα τῶν πτηνῶν, καὶ τῶν πηγῶν τὸ ψυθίρισμα, οὐδὲν παρίσταται σωτήριον στήριγμα εἰς τὸν δυστυχῆ κληρικόν· ἐπὶ τῶν ἡγῆσμένων τοῦ εὐχολογίου του σελίδων, ἔδλεπε μαγικὰς ἐπιστολάς, καὶ γυναικῶν ὀνόματα. Ἐπρόφερε τὰ ὀνόματα ταῦτα ἀκουσίως, καὶ ἐφαίνοντο εἰσδύοντα εἰς τὸ σῶμα του, ὡς δρό-

(ΙΟΜ. Γ. Φυλλάδ. 70.

σος πικρά. Τῶν Βερσαλλιδῶν τὰ δένδρα, μέτρη λαμπρὰν ἀρμονίαν των, ἢ πῶσις τῶν πηδαλῶν εἰς τοὺς ἡχῶδεις τῶν δεξαμενῶν κρυστάλλους, αἱ ἄστεροι τῶν ἀηδόνων στροφαι, ἐνεπλήρουν τὸ δάσος ἀπὸ συλλαβὰς διατόρους· αἱ φωναὶ αὖται, ὅλαι μεμιγμέναι, ἐφαίνοντο προφέρουσαι τὰ ὀνόματα Φοντάζ, Μοντπαζῶν, Λαβιλλιέρ, Μοντεῶν, καὶ Μοντεσπᾶν· καὶ εἰς τὰ ὑπαιθρα τοῦ περιβόλου μέρη, τὰ ἀγάλματα, ὑπὸ κινουμένων σκιῶν καλυπτόμενα, ἢ ὑπ' ἀκτίνων χρωματιζόμενα, ὁμοιάζον μακρόθεν μορφὰς ἀποκρινόμενας εἰς τὰ χαριέντα ταῦτα τῶν γυναικῶν ὀνόματα· ἤθελε τις νομίσει, ὅτι οἱ βασιλικοὶ ἐκεῖνοι ἐρωμένοι, ἐπὶ τῶν στυλοβατῶν, πρὸ μικροῦ ἀποθεωθέντες, ἐδεχοντο ἐπὶ τῶν βωμῶν των θυμίαμα καὶ ἄνθη ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἐν ᾧ τόσον ἔζησαν, τοσοῦτον ἐστέναξαν, τοσοῦτον ἠγαπήσαν.

Ὡ! πόσον κακὴ εἶναι ἡ ἐρμημία εἰς τὸν ἀπομεμακρυσμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ! εἶπεν ὁ Ἀδριανός, φρίξας ὑπὸ τοῦ φόβου. Ἡ φιλοσοφία ἔχει δίκαιον: Τὸ πλῆθος δὲν εἶναι ποσῶς ἐπιφοδόν· τίποτε δὲν βλέπει τις εἰς τὸ πλῆθος· ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῇ ἐρμημίᾳ ταύτῃ, τὸ πᾶν γέμει ἀέμενων ἐκόνων. Ὡ! Θεέ μου, σὺ ὅστις τοσάκις μ' ἔσωσες ἀπὸ νυκτερινὰ σαρκικά φαντάσματα, ῥῦτέ με καὶ ἀπὸ «δαίμονιόν μου μεσημβρινόν!»

Καὶ ἐπορεύετο νὰ φθάσῃ τοὺς φίλους του, τῶν δόποιον ἤκουε τὴν χαροποιᾶν φωνήν, ὅτε δύο γυναῖκες παρέστησαν ἐξαίφνης ἐνώπιόν του, ὡσανεὶ ἀπὸ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐξεληθοῦσαι.

Ἡ πρεσβυτέρα τούτων, βεβαιῶς ἡ μήτηρ, τῷ εἶπε:

— Ἡ συνοδεία σας δὲν εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, κύριε ἀββᾶ· ἀκολουθῶν τὴν δειροστικίαν ταύτην, θέλεις τὴν εὐρεῖ πρὸς τὴν μεγάλην πηγὴν.

Ὁ Ἀδριανὸς ἔμεινεν ἐκτεπληγμένος.

— Κυρία.... εἶπε....

Κ' ἐστάθη ἐπὶ μικρὸν, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ.

Ἡ κυρία, πρέπει ν' ἀπέδωκε τὴν ταραχὴν ταύτην εἰς τὴν δειλίαν τοῦ κληρικοῦ· προσέθηκε δέ:

— Ἐνόμισα ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς φίλους σας, κύριε ἀββᾶ, φαίνεσθε ἀμφιταλαντευόμενος εἰς τὸ βᾶδισμά σας. Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, διότι διέκοψα τὰς θρησκευτικὰς σας μελέτας.

Ὁ Ἀδριανὸς κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως εὖρη τι ὁμοιάζον μὲ ἀπάντησιν.

— Ὅχι, κυρία... Σᾶς εὐχαριστῶ κατὰ πολλὰ...

Τῷ ὅντι... ἐζήτουν τοὺς ἱεροσπουδαστάς... δὲν ἐγνώριζα καλῶς τὸν περιβολὸν τοῦτον, καὶ...

— Εἰσθεῖς βέβαια, Σουλπικιανός, εἶπεν ἡ κυρία.

— Μαλιστα, κυρία, Σουλπικιανός· ἤλθομεν νὰ περιπατήσωμεν εἰς Βερσαλλίας.

— Ὁ περίπατος εἶναι ὀλίγον μακρὸς, εἶπεν ἡ ἄλλη κυρία μὲ οὐράνιον μεδίσμα.

Ὁ Ἀδριανὸς ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, προσέκλινε βαθέως, καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ψελλίσῃ τοὺς ἐν χρήσει τύπους.

Ἡ ταραχὴ ἣτις κατέλαβεν αὐτὸν ἦτον φυσικωτάτη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πτωχοῦ ἀββᾶ· ποτὲ δὲν εἶχεν

ἰδεῖ ὑπὸ κομψὸν ἀχύρινον πῖλον, νὰ προβαίνει καὶ διαλάμπη, ωραιότερον πρόσωπον νεάνιδος ἦτο ἡ ἐξαισία τῆς εὐεξίας καὶ ὁλοβιότητος ἐναρκαῶσις, ἡ ἰδανικὴ ἔκφρασις εὐγενοῦς παρθένου, ξανθὴ, ἐρυθρὰ, χιονώδης, γλυκεία, πλασθεῖσα διὰ τὸ Τριανὸν καὶ τὰς Βερσαλλίας, ὡς ἡ Φοντάζ ἢ Μοντεσπάν. Ὁ Ἀδριανὸς ἔτρεχε τυχαίως ἐπὶ τοῦ λειμῶνος, ὡς ἀνατραπείς ὑπὸ ἐσωτερικῆς τινος τρικυμίας· ἡ οὐρανία εἰκὼν ἦν ἀκόμη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἡ μελωδικὴ φωνὴ τις εἰς τὰ ὦτά του· ἤνοιξε τὸ εὐχολόγιόν του καὶ τὸ ἔκλεισε· ἔλαβε τὸ κομβολόγιόν του, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς χλόης· ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ βιβλίου του τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Σινᾶ, ἣτις ἐχρηχίμευεν ὡς δείκτης· ἠσπάσθη τὴν εἰκόνα ταύτην με χεῖλη περλογοισμένα, καὶ ὑπὸ τὴν σαρκικὴν ἐπιρροήν, ἣτις τὸν κατεβίβρωσκεν, οἱ εὐλαβεῖς ἐκεῖνοι ἀσπασμοὶ τοὺς ὁποίους ἔδιδεν εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας, μετεβλήθησαν εἰς ἀσεβεῖς ἀσπασμοὺς· κατέφαγε τὴν εἰκόνα. Ἐκπεπληγμένος διὰ τὴν ἀπάτην του, καὶ ἀμφιταλαντευόμενος, ἔπειτα ἀπὸ μίαν ἐρωτικὴν κρίσιν, ἐστηρίχθη ἐπὶ τινος δένδρου, ἔρριψε πρὸς τὸν οὐρανὸν βλέμμα ἀμνηστίας, καὶ προσανεκραύασε τὸ τοῦ Ἐλισσαίου· Πάτερ, πάτερ, ἵνα τί ἐγκαταλείπεις με; Καὶ καθὼς τὸ βλέμμα του καθήρχετο ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν, διείδεν εἰς τὴν τῆς δενδροστοιχίας ἐσχατιάν, τὴν λευκὴν τῆς νεάνιδος ἐσθῆτα, τὸ ἀνθὴλιόν της, ἐπὶ τῶν εὐκάμπτων ὠμοπλατῶν της κεκλιμένον, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν αὐτῆς χεῖρα ἀνθοδέσμην. Ὁ Ἀδριανὸς τὴν ἠκολούθησεν· ἐπὶ τινα λεπτὰ με ψυχορράγον βλέμμα· ἐκεῖνη δὲ ἐγένετο ἄφαντος ὀπισθεν τῶν πρασιῶν· τὴν ἔχανε, καὶ τὴν ἀνεύρισκεν, ἀναλόγως τοῦ ἀκανονίστου τῶν δενδροστοιχιῶν· ἡ πυκνότης τέλους τοῦ δάσους ἐπεσκίασεν αὐτὴν, καὶ δὲν ἐπέτρεπε τοῦ λοιποῦ τὸ οὐράνιον φῶς μίαν μόνην νὰ φωτίσῃ πτυχὴν τῆς λευκῆς τῆς ἐσθῆτος, εἰς τοῦ Ἀδριανοῦ τὰ ὄμματα.

Ἐφθασαν ἐν τοσούτῳ οἱ ἱεροσπουδασταὶ τὸν Ἀδριανόν. Εἰς δὲ τῶν στενῶν αὐτοῦ φίλων, τὸν εἶδεν ὑποκάτω δένδρου τινος καθήμενον, ἐνατενίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐστραμμένον πρὸς τὸ δάσος θῆεν ἡ ὀπτασία ἐξέλιπε. — Σὲ ζητοῦμεν, Ἀδριανέ, τῷ εἶπε· πρὸ δύο ὥρων, ὑποστηρίζω θέμα κατὰ τῶν κυρίων τούτων· διασκεδάζομεν με τὴν Σορβόαν (1)· σὺ μὰς ἔλλειψες, σὺ, ὁ μέγας τοῦ καταστήματος ἠθικὸς θεολόγος. Θέλεις δὲ μάθει, ὅτι με μετεχειρίσθησαν ὡς αἰρετικόν. Ἐφίλονιεκοῦμεν περὶ τῆς χάριτος· ἐγὼ, ὑπεστηρίξα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, δὲν ἁμαρτάνει εἰμὴ δι' ἑλλειψιν χάριτος· νομίζω ὅτι ἂν ἡ χάρις ἦτο ἐπαρκής, ὁ ἄνθρωπος ποτὲ δὲν ἤθελεν ἁμαρτῆσαι. Εἰμὶ αἰρετικὸς Ἀδριανέ;

Οἱ ἱεροσπουδασταὶ περιεκύκλωσαν τὸν Ἀδριανόν· ἦτο δὲ οὗτος ὡχρὸς ὡτὰν πτώμα. — Κύριοι, τοῖς εἶπαν, εἰάν τὸ ἐπιτρέπητε, θέλομεν ὁμιλήσει περὶ τούτου μίαν ἄλλην ἡμέραν. Αἰσθάνομαι κακὰ...

Δὲν ἐχρείασθη νὰ προσθέσῃ ἄλλην πρόφασιν, ὅπως ἀπαλλαγῇ τοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ θέσιν περὶ ἐπαρκούς χάριτος· τῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ ἡ κατὰστασις ἦτο ὁρατή. Ἐπεδαψίλευσαν αὐτῷ τὰς εὐνοϊκὰς καὶ ἀδελφικὰς ἐκείνας περιποιήσεις, ἃς εὐρίσκει τις ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἱεροτρόφων. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ἠρυθρία, τὴν φορὰν ταύτην, διὰ τὰς περιποιήσεις αὐτάς· καθότι ἡ προκαλέσασα αὐτὰς μυστικὴ αἰτία, ἦν αἰτία ἐγκληματικὴ· ἠναγκάσθη νὰ ψευστῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν του· εἶπε δὲ αὐτοῖς, ὅτι ἡ αἰφνίδιος ἀπὸ τῆς θερμότητος, εἰς τὴν δρόσον τῶν δένδρων μετὰβασις, τὸν εἶχεν ἐνοχλήσει, ὅτι μικρὰ τις ἀνάπαυσις καὶ ἡ προσευχὴ, ἤθελεν ἀποκαταστήσει, ἀναμφιβόλως, τὰς δυνάμεις του. Πάντα ταῦτα ἐκρίθησαν φυσικά. Ἐνὸς δ' ὁμήματος προσενεχθέντος, ἀνέστησαν μετ' αὐτοῦ δύο συσπουδασταὶ του, καὶ ἀνέλαβον τὴν εἰς Παρίσιους ἀγούσαν.

Κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν νύκτα οὐδὲ μίαν κἄν ὥραν ἐκοιμήθη ὁ δυστυχὴς Ἀδριανός· μετὰ τὰ ἑσπερινὰ γυμνάσματα, ἐμείνεν ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενος. Ἐνταῦθα, μικρὰ τις γαλήνη ἐπανῆλθεν ἐν τῇ καρδίᾳ του· ἡ μυστηριώδης τοῦ λιθωντοῦ καὶ τῶν ἀπεσβεσμένων κηρίων εὐωδία, ἡ θρησκευτικὴ λάμψις τῆς λιχνίας τοῦ ἁγίου ἀρτοφορίου, αἱ εἰκόνες τῶν ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν κεκαλυμμένων Χερουβὶμ, ἡ σεβασμία τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου εἰκὼν, τὰ πάντα ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, ἐπανήγαγον αὐτὸν εἰς ἀγαπητὰς συγκινήσεις, εἰς ἀγγελικὰς ἀναμνήσεις, ἀνακαινίζούσας τὸ θάρρος του. Ἐπειτα εἶδε τὸ ὑπνωτήριον, ἐφ' οὗ τοσάκις εἶχε κοιμηθῇ τὸν νήδυμον ἐκεῖνον ὕπνον, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς δίδει εἰς τὸ προσκεφάλαιον τοῦ δικαίου. Ἀλλὰ τὴν νύκτα ταύτην, ὁ Θεὸς εἶχε, φαίνεται, ἐγκαταλείψει τὸν Ἀδριανόν. Μόλις ὁ νέος ἱεροτρόφος ἔκλειε τὰ βλέφαρα, καὶ ἐταράσσετο ἀποτόμως ἐπὶ τῆς κλίνης του ἀπὸ φωνῆς τινα γλυκείας ὡς ἐκεῖνην ἐνός ἀγγέλου, καὶ ἡ φωνὴ αὕτη, φεῦ! δὲν καθήρχετο ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· προστῆχετο, καὶ προστῆχοντο μόνον τὰ χεῖλη· προστεκῆλλα τὸ πρόσωπόν του ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του, ὅπως ἀναπτέρωσθ πάσας αὐτοῦ τὰς ἰδέας εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν συνήθη αὐτῷ σκεπτικὴν ταύτην στάσιν· τότε διῶρα ἀχανὴ τινα ὀρίζοντα, σκοτεινόν, ἄγνωστον, ἐν ᾧ περιεδινούντο κύματα σπινθήρων· ἡ ἡμέρα ἐφαίνετο κλίνουσα κατὰ βαθμὸν εἰς τὸ βάθος τῆς μελανῆς ὡς τὴν νύκτα ἐκεῖνης εἰκόνας.

Ἐπὶ δὲ ἀορίστων ἀτμῶν, ὡς οἱ ἀτμοὶ τῆς ἡοῆς, ὑπὸ σκιὰν διαφανή, ὡς ἡ τοῦ φυλλώματος τῆς ἀκακίας, ἐταλαντεύετο ἐναερίᾳ εἰκὼν, ἐν πρόσωπον ῥόδιον, με κόμην ξανθὴν, καὶ ὀφθαλμοὺς κυανούς. Ἐπειτα, τὸ φάντασμα ἔφρευε, ὁ ὀρίζων ἀνελάμβανε τὴν πρώτην αὐτοῦ χροιάν, καὶ μυριάδες ὡχρῶν σπινθήρων περιέτρεχον ἀκόμῃ ἐπὶ τοῦ ἀχανοῦς. Ἦτο τοῦ παροξυσμοῦ φάντασμα· ἡ προσευχὴ ἦτο ἔργον νεκρὸν, ὁ δὲ ὕπνος, δὲν ἤρχετο.

Παρήλθε μία ἐβδομάς, ἥς αἱ ἡμέραι καὶ νύκτες, ἐτεράσσοντο ὑπὸ τῶν αὐτῶν φαντασμάτων. Τὴν πέμπτην, ἐπανῆλθεν ὁ περίπατος. Ὁ Ἀδριανὸς εἶδεν αὐθις τὸν κῆπον τῶν Βερσαλλῶν· ἀπεχωρίσθη, ὡς

(1) Θεολογικὴ σχολὴ ἐν Γαλλίᾳ.

καὶ πρότερον, ἀπὸ τῶν φίλων του. Ἐκάθισεν εἰς τὴν δενδροστιχίαν τοῦ Τριανὸν μὲ ὀκνηρὰν στάσιν περιμένοντος ἀνθρώπου. Οὐδὲν ἐφάνη. Ἡ χλόη ἦν ὀμαλή, ὁ ἀήρ μεθυστικός, τὸ φῶς καθαρὸν· ἀλλ' ἅπαντα ἡ χώρα ἐκείνη, ἦν ὠχρὰ καὶ νεκρά.

Τὰ φορέματά του τῷ ἐπέβαλον πολλὴν προσοχὴν καὶ προφύλαξιν, ὥστε δὲν ἐτόλμα βριψκινδυνεύσας νὰ ἐρωτήσῃ τὰς ἐξερχομένας τῶν μικρῶν ἐκείνων ἐπαύλεων, διεσπαρμένων ἐντὸς τοῦ δάσους, αἵτινες ἐφαίνοντο ἐντροφήματα καὶ ἐντευχτήρια τῶν περιδιαβζόντων· καθότι ὁ Ἀδριανὸς εἶχεν ἐγκαταλείψει κατ' ἀρχὰς τὴν ιδεάν ὅτι αἱ δύο κυραὶ εἶχον τὴν κατοικίαν των ἐντὸς τοῦ κήπου, ἡ ἐνόμιζε τουλάχιστον ὅτι κατῴκουν εἰς Βερταλλίας, καὶ ἡ μετ' ἀρεσκείας θωπευομένη αὐτῇ ὑπόθεσις, ἦν ἰσοδύναμος ἤδη μὲ βεβαιότητα. Διέτρεξεν ὅλας τὰς δενδροστιχίας, ἀνηρεύνησε τὸν κήπον, καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διευθύνσεις, καθ' ὅλα τὰ πλεόν ἀπόκρυφα δασοφυλλώματά του· ἐπεσκέφθη τὰ δύο Τριανὰ, μὲ βῆμα ταχύ· αἱ παστάδες τούτων ἦσαν ὅλοι ἐρημοὶ, καὶ ὁ εἰσαγωγὸς ὁ ἐρμηνεύων τὰς εἰκόνας, ἐδυσκολεύετο ν' ἀκολουθῇ τὸν Ἀδριανόν, καθότι οὔτε ἤκουεν οὗτος, οὔτε ἐβλεπε· παρῆσθ' ἐπὶ τοῦ ἐστيلβωμένου ἀσάρου. Ἐξεληθὼν δ' ἐπὶ τοῦ δώματος, ὁ Ἀδριανὸς, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν· Ὁ δυστυχὴς οὗτος ἱερεὺς εἶναι τρελλός. Τὸ ἐρύθημα ἀνέθῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἐκάνονισεν ἄμέσως τὸ βαδισμὰ του, καὶ στραφείς πρὸς ἐκεῖνον ὅστις εἶχεν ὀμιλήσει, εἶπε μετὰ πολλῆς γλυκύτητος· δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι ἱερεὺς, δὲν εἶμαι εἰμὴ ἀπλοῦς ἀναγνώστης.

Εἰδὸς τι ἀπελπισίας κατέλαβε τὸν δυστυχῆ Ἀδριανόν· Εἶχεν ἀποκαλύψει λοιπὸν εἰς τὰ ὅματα τῶν ἀνθρώπων, τὴν τρικυμίαν τῆς καρδίας του· εἶχε παραδώσει τὸ ῥάσον του εἰς τὰς ὕβρεις τοῦ διαβάτου· τὸ ἐσωτερικόν του ἦτο λοιπὸν ἀποκεκαλυμμένον· τὸ πάθος του ἦν ἐπὶ τοῦ μετώπου του γεγραμμένον. Μὲ ποῖον πρόσωπον ἤθελε τολμήσει ἡδὴ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τοὺς ἀνωτέρους του, καὶ νὰ ψευσθῇ· καθότι δὲν εἶναι μόνον οἱ διαφορούμενοι λόγοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ψεῦδος· τὸ σιωπηλὸν πρόσωπον ψεύδεται ἐπίσης, ὅταν λαμβάνῃ ἀντίθετον τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας ἔκφρασιν.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν τῷ ἱεροσπουδαστηρίῳ, ἐλάβετο πατρικῶς ὁ ἡγούμενος τὸν Ἀδριανόν τῆς χειρὸς, καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν μικρὰν τοῦ κήπου δενδροστιχίαν περατουμένην εἰς τὴν πηγὴν. — Τὴν προσεχὴ λοιπὸν πέμπτην, ἀγαπητόν μου τέκνον, τῷ εἶπε, θέλεις εἰσελθεῖ εἰς τὰ ἱερὰ ἀξιώματα. Μὲ μεγίστην βλέπω χαρὰν, ὅτι ἔχεις, ἀπὸ τινος καιροῦ, τὴν βαρύντητα ἐκείνην καὶ εὐσχημοσύνην, ἃς ἀπαιτεῖ τὸ ἱερατικόν σου ἐπάγγελμα. Σὲ παρατηρῶ πολὺ, Ἀδριανέ, καθότι σὲ ἀγαπῶ, καὶ σὲ μακαρίζω εὐλικρινῶς, διότι ἐγκατέλειψας τὴν ζωτὸν ἐκείνην διαγωγὴν μεθ' ἧς συνεισῆλθες ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τεμένει. Ὅχι· διότι ὑπὸ τὸ ὀλίγον τι κοῦφον ἐκεῖνο ἐξωτερικόν, διωρῶ βιωτικὴν τινα μέριμναν· ἀλλὰ, πιστεύσόν μοι, ὅτι θρησκευτικῆς τινος

ιδέας τὸ ἀπαύγασμα, ἐπικάθηται ἐπὶ τοῦ λευτικοῦ προσώπου κάλλιον, ἢ φιλοπαίγμον μειδίημα, ὅσον καὶ ἂν ἦναι ἀθῶον.

Ὁ ἡγούμενος παρετήρησεν ὅτι τὰ δάκρυα κατέβρεον ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ Ἀδριανοῦ, καὶ προσέθηκε·

— Δὲν εἶναι ἐπιπλήξις ἡ τὴν ὁποίαν σὲ κάμνω, ἀγαπητόν μου τέκνον. Ὁ παρελθὼν βίος σου, ἂν καὶ ὀλίγον ἀπερίσκεπτος, εἶναι ἀγνός· οὐδεὶς τὸν γνωρίζει κάλλιον ἐμοῦ, τοῦ λαβόντος τὴν μαρτυρίαν σου ἐν τῷ ἱεροδικεῖῳ. Ἐγκωμιάζοντός μου δὲ τὴν ἐνεστῶσαν ἀπόφασιν σου, μὴ νομίσης ὅτι κατηγορῶ τὴν παρελθούσαν διαγωγὴν σου. Δὲν βλέπω, ἐν τῇ γενομένῃ ἐν σοὶ μεταβολῇ, εἰμὴ ἀγαθὴν τινα ἐμπνευσιν ἄνωθεν κατελθούσαν. Εἰσέρχεσαι ἤδη εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην τῆς ζωῆς, καθ' ἣν ὀρεῖσαι ν' ἀπεκδυθῇς παντός ὑπολειφθέντος ἐν σοὶ τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου φυράματος· μέλλεις ν' ἀπριερώσης τῷ Θεῷ, ἀνεπιστρέπτει, ψυχὴν τε καὶ σῶμα· πρεπόντως δὲ κατενόησας τὴν νέαν σου θέσιν, τὰ νέα καθήκοντά σου. Εὐχαριστῶ τὸν θεόν, καὶ διὰ σέ, καὶ δι' ἐμέ· μὴ κλαίεις, Ἀδριανέ, εἴτ' αἰ καθαρὸς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐνηγκαλίσθη τὸν ἡγούμενον, καὶ διευθύνθη εἰς τὸν ναόν, μετὰ προσοχῆς ἀποφεύγων πᾶσαν ἄλλην συνάντησιν, καθότι οὐδεμίαν εἶχε ν' ἀνταλλάξῃ λέξιν, ἀξίαν τῶν προΐσταμένων του, τῶν φίλων του, καὶ τῆς ἱερότητος τοῦ τόπου.

Μ' ὅλας τὰς προφυλάξεις του, συνηντήθη παρά τινος περιχαροῦς συμμαθητοῦ του, ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐπιστρέφων.

— Ἐλαβες τὰ ἄμφιά σου ἐκ Παρισίων; ἠρώτησε ζωηρῶς τὸν Ἀδριανόν.

— Ἀκόμη, ἀπήντησε μὲ δισταγμὸν ὁ Ἀδριανός.

— Ἀλλὰ πότε λοιπὸν περιμένουν νὰ σὲ τὰ στείλουν; Πρέπει νὰ γράψῃς αὖριον εἰς τὸν οἰκονόμον τοῦ Ἀγίου Σουλπικίου· ἐγὼ ἔλαβα τὰ ἐδικά μου· εἶναι λαμπρὰ, πολὺ ἴσως ὥραϊα, δι' ἓνα ὑποδιάκονον. Τὰ ἐδοκίμασα· τὸ στιχάριόν μου μὲ στενοχωρεῖ ὀλίγον ὑπὸ τὴν μασχαλὴν· τὸ ἐριουργές εἶναι μεγαλοπρεπές· ἤθελα νὰ τὸ ξαναστείλω εἰς Παρίσιους διὰ νὰ διορθώσουν ἐκεῖνο τὸ λάθος· ἀλλὰ δὲν ἔχομεν πλέον καιρὸν· θὰ ὑποφέρω ὀλίγον διαρκούσης τῆς τελετῆς. Ἡξεύρεις πόσον μεγάλη εἶναι ἡ τελετή! Θὰ χειροτονηθῶσιν εἰκοσιδύο ὑποδιάκονοι, δεκατέσσαρες διάκονοι, καὶ δεκαοκτὼ ἱερεῖς. Ἰεουργεῖ ὁ Πανιερώτατος. Δὲν εἶδες τὸ ὥραϊόν μου.

— Τὸ ὥραϊόν σου; ὄχι.

— Εἶναι λαμπρόν, καὶ ὅλον ἐκ λευκοῦ σπρικοῦ· θὰ σὲ τὸ δεῖξω αὖριον εἰς τὸ φῶς. Μὲ τὸ ἔρραψεν ἡ ἀδελφὴ μου.

— Ἐχεις ἀδελφὴν;

— Ἦως!...

— Ἀ! ναι, ἔχεις μίαν ἀδελφὴν· ἔχεις δίκαιον, τὸ εἶχα λησμονήσει.

— Πόσον εἰς· εὐτυχῆς, Ἀδριανέ, σὺ λησμονεῖς πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸν κόσμον· τὸν Θεὸν μόνον

διανοεῖσαι· δὲν θέλεις δυσκολεῦθαι ν' ἀπαγγείλῃς τὴν ἐμολογίαν σου· τί λέγεις;

— ὦ! θεῖα χάριτι, ἐλπίζω ὅτι... Καὶ σὺ λυπῆσαι περὶ κανενὸς πράγματος ἐν τῷ κόσμῳ, τὸ ὁποῖον ἀρίνεις τὴν προσηχὴ πέμπτην;

— Ἐγὼ, Ἀδριανέ!... τί νὰ σέ εἶπω;... δὲν ἤξεύρω...

— Σὺ διὰ κατὰ λυπεῖσαι, δὲν εἶσαι εἰλικρινὴς πρὸς ἐμέ· ἄς ἴδωμεν, λέγε...

— Σιγά! ἡμποροῦν νὰ μᾶς ἀκούσουν... Θεέ μου! πῶς μὲ κυττάξεις, Ἀδριανέ!...

— Ἀς ἴδωμεν, ἄς ἴδωμεν, λέγε, λέγε με, τί σέ λυπεῖ;

— Ἀκουσε! εἰς σέ μόνον δύναμαι νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ. Ἡξεύρεις ὅτι ἀγαπῶ περιπαθῶς τὴν Μουσικὴν· ἤξεύρεις ὅτι συγκροτοῦμεν τετραφωνίαν καθ' ἑκάστην, εἰς τοῦ ἐξαδέλφου μου, εἰς τὴν ὁδὸν Ποδεφῆ;

— Ναί, ναί, ἔπειτα... Λοιπὸν! εἰς τοῦ ἐξαδέλφου σου, ἦσαν;...

— Ἦσαν ἄλλοι δύο φίλοι μου, οἵτινες εἶναι εἰς τὸ πολυτεχνικὸν Σχολεῖον, καὶ σήμερον διὰ τελευταίαν φορὰν ἐπαίξα τὸ μέρος μου διὰ τῆς μεγάλης βαρβίτου μετ' αὐτῶν. Ἀχ! ἐλαύσαμεν πολὺ ὅταν ἀπεχωρίσθημεν!

— Ταῦτα εἶναι ὅλα διὰ τὰ ὁποῖα λυπεῖσαι;

— Αἱ! δὲν εἶναι ἱκανά! Τέλος, ἀπεφάσισα νὰ κάμω τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸν Θεόν. Τὴν προσεχὴ πέμπτην ὀφείλομεν νὰ ἐκτελέσωμεν τινὰ συμφωνίαν τοῦ ut Ἀχ! πόσον εἶται εὐτυχής, Ἀδριανέ!...

Ἐνύκτωσε, καὶ ὁ ἄκακος νεανίας δὲν εἶδε τὴν φοβερὰν συστολὴν τὴν ἀλλοιοῦσαν τοῦ Ἀδριανοῦ τὰς παρειάς. Μετὰ μίαν στιγμὴν, οἱ δύο ἀναγνώσται, εἶχον εἰσέλθει εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν σφαιρίστων, ἔνθα ἡ διασκεδάσις ἦν ζωηρά. Ὁ Ἀδριανὸς, τῇ βοήθειᾳ τοῦ θορύβου, ἀνέβη εἰς τὸν διάδρομον διὰ ν' ἀγρυπνήσῃ.

Ἦν δὲ αὕτη μία τῶν ἐξημμένων ἐκείνων νυκτῶν, ὡς τὰς γνωρίζουσιν εἰς τὸ μοναστήριον οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, οἵτινες καταφρονοῦσιν ἑαυτοὺς διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὀργανισμοῦ των, οἵτινες κατ' ἀρχὰς ἀπέβητο πρὸ τοῦ βωμοῦ, τὴν καταναλίσκουσαν αὐτοὺς ἐσωτερικὴν δάδα, νομίζοντες αὐτὴν ἁγίαν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀργότερον ἀπέσβεσαν αὐτήν, ὅπως τὴν ἀνάψωσι πάλιν ἀπὸ τῆς βεβήλου ἐστίας, συνεπάγοντες μετ' ἑαυτῶν, λύπας, ἐλέγχους τοῦ συνειδότος, ὡς ὁ κακοῦργος ἱερόσυλος, ὅστις ἀπέσβεσε τὴν λαμπάδα τοῦ θυσιαστηρίου διὰ νὰ ὑπεξαίρεσθαι, βοηθεία τοῦ σκότους, τὸ ἅγιον ἀρταφόριον, καὶ νὰ παραδώσῃ ἔπειτα τὸ ἅγιον ποτήριον εἰς χεῖρ ἄσεβῃ, εἰς τὰ ἐγκόσμια ἐκεῖνα ὄργια, ὅφ' ὧν λυποῦνται οἱ εὐδαίμονες.

Ἡ ὀλεθριωτέρα τῶν νυκτῶν ἐκείνων, ἐκάλυψε τέλος τὸν Ἀδριανὸν διὰ τοῦ σκότους τῆς, καὶ ὀλίγου δεῖν νὰ τὸν πνίξῃ διὰ τῆς διπλῆς συνθλίψεως τοῦ πάθους, καὶ τῆς ἀποληψίας. Πρὸς τὸν πόδα τῆς κλίνης του, εἰς ἐκ τῶν φίλων του, εἶχεν ἐφαπλώσει

μετὰ τινος ἱεροσπουδαστικῆς κομψότητος, τὰ ἱερὰ ἄμφια ἱεροδιακόνου· ἐν ὥραιον στοιχάριον καινόν, φθόνου ἀντικείμενον διὰ τοὺς χειροτονουμένους νέους· μίαν ζώνην ἐκ σπρικοῦ μὲ νερά, τὸ ὥραριον, τὰ ὑπομάνικα, τὰ παράσημα τῶν ἀγνωτέρων καὶ ἱερωτέρων καθηκόντων. Ἐθεώρει δὲ ταῦτα πάντα ὁ Ἀδριανός, ὡς θεωρεῖ ὁ δεσμώτης τὴν μέλλουσαν νὰ περιβῇ τὸς πόδας του αἰλουσιν. Τὴν ἐπιούσαν ἔμελλεν, εἰς τὸν Ἅγιον Σουλπίκιον, νὰ ἐνδυθῇ τὴν στολὴν τοῦ στρατιώτου τοῦ Θεοῦ. Ὁρας τινὰς ἀκόμῃ, καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ὁ δάκτυλος, χαλκοῦν παρενέβαλλε μετὰ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Ἀδριανοῦ φραγμόν, τὸν ὁποῖον οὐδεμία δύναται ν' ἀνατρέψῃ ἰσχύς, χωρὶς νὰ χαροποιήσῃ τὸν ἄδην καὶ νὰ λυπήσῃ τοὺς ἀγγέλους.

Ὁ Ἀδριανὸς ἀπεκοιμήθη ἐπὶ μικρὸν· ἀναντιρρότως ὁ διάβολος τῷ ἐπεμψε τὸν ὕπνον τοῦτον. Τεταραγμένη ἀγρυπνία ἤθελεν ἴσως τὸν σώσει· ἡ δὲ στιγμὴ αὕτη τῆς ἀναπαύσεως τὸν ἐξηφάνησε.

Εἶδεν ἐν ἐνύπνιον! ἐνυπνιάσθη ὅτι ἦν εἰς τῶν Βερσαλλιῶν τὸν κῆπον, ἐπὶ τοῦ λειμῶνος τοῦ φέροντος εἰς τὴν μεγάλην δεξαμενὴν, καὶ ἤκουσεν ἀριστερόθεν ἐρχομένην διὰ τοῦ ψιθυρισμοῦ τῶν φύλλων, φωνήν, ὀνομασίαν αὐτὸν προσκαλοῦσαν, φωνὴν γλυκεῖαν, ὡς τὸ πρῶτον ἐρωτικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ κορυδαλὸς δίδει τῆς ἡοῦς, ἐπὶ τῆς κορυφῆς Ἰταλικῆς αἰγείρου. Ἐστάθη δὲ πρὸ τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀρτέμιδος, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει αὐτὸν μὲ γλαυκοὺς καὶ ζωηροὺς ὀφθαλμούς. Μία δὲ τοιαύτη ἀνίσχυρος εἰσέτι ἐντύπωσις συνετάραξε τὸν δυστυχὴ Ἀδριανὸν κοιμώμενον· ἡσχύνθη ἑαυτὸν· τὸ ἄγαλμα ἀπὸ τῆς κρηπίδος του καταβάν, ἐβρίψεν ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ τὰς μαρμαρίνους τοῦ χεῖρας, ἀδράς καὶ χνοώδεις, ὡς ἡ ἐπιδερμὶς δεκαπενταετοῦς παρθένου. Αἱ δὲ περὶ πηγὰς μελωδικῶς ἐν μικροῖς πίδαξι· ἐφάλλον· τὸ φύλλωμα, ἀντήχει ἀπὸ ἐναέρια ἄσματα ὡς μυριόπτηνος κλωβός. ὁ δὲ λειμὼν, ἦν ὡς ψηφωτὸν ἐξ ἡλιοτροπίων, τὸ ὁποῖον ἐθώπευε γλυκὰ τὸ πέλημα τῶν γυμνῶν ποδῶν, καὶ ἀρωμάτιζε τὸν ἀέρα ἀπὸ τερπνοτάτην εὐωδίαν. Ὁ Ἀδριανὸς χαυνωθείς ἔπεσεν ἐπὶ τῆς χλόης· δὲν ἤκουε δὲ εἰμὴ ἀμυδρῶς μόνον τῶν πηδάκων τὰ παίγνια, καὶ τῶν πτηνῶν τὸ κελάδημα· ἐπροσπάθησε νὰ λαλήσῃ· οἱ λόγοι ἐξέπνευσαν ἐπὶ τῶν σπασμοδούντων χειλέων του.... Ἐξύπνησεν ἔντρομος.

Εἰς τὸ ὥχρον τοῦ ἡμισύστου λύχνου τοῦ φῶς, διέκρινε τὸ ὥραριόν του σταυροειδῶς ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τῆς κλίνης του.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξε, ποτέ! ποτέ! Τοῦ Θεοῦ ἐγκαταλείποντος με, ἐγκαταλείπω καὶ γὼ αὐτόν!

Ἦν δ' ἡ τῶν ἡμερῶν ἡμέρα, ἡμέρα πανηγύρεως, ἡ εορτὴ τῶν ἐκλεκτῶν· εἰς τὰς πρώτας τῆς ἡοῦς μαρμαρυγὰς, τὸ ἱεροτροφεῖον ἅπαν ἐξηγέρθη τοῦ ὕπνου ἐν χαρᾷ· θόρυβος χαρμονῆς ἐνεπλήρω τοῦ ὑπνωτηρίου τοὺς διαδρόμους. Οἱ δὲ προθυμότεροι, κατέλαβον τὰς μελλούσας νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς εἰς Παρισίους ἀμάξας.

Ὁ Ἀδριανὸς ἰλιγγίῳν διὰ τὸν ἀσυνήθη τοῦτον ὀφθαλμὸν, ἐνεδύετο μηχανικῶς, καὶ δὲν ἀπεκρίνετο εἰς τὰς περὶ βαθυμίας κατηγορίας τῶν οἰλῶν του, ἀλλὰ διὰ τῆς θύρας καὶ τοῦ λεπτοῦ διατελιγμένου, καὶ αὐτοῦ ἐξετόξευον.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν, ἡ αὐτῆς σιωπὴ παραγγέλλη ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου, τὸ ὅποιον καθύψωσεν ὀλίγον τὸν Ἀδριανόν. Ἡ ἱερὰ συνοδεία διήλθε τὸ Βωγιάρδον καὶ ἔφθασεν ἐνωρὶς εἰς ἅγιον Σουλπίκιον, ὅλον λαμπόντα ἀπὸ τὴν φωταγωγίαν, ὅλον εὐωδίζοντα ἀπὸ λιβανωτῶν.

Ἄπειρον πλῆθος ἐπλήρωσεν τὸν ναόν· τὸ θυσιαστήριον ἦτο μεγαλοπρεπῶς ἡντρεπισμένον· πολυαριθμὸς δὲ καὶ ἐκλαμπὼν κληρὸς, περιεκύκλου τὸν θρόνον ὅθεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἴλκεν ὅλον τὰ βλέμματα. Οἱ χειροτονησόμενοι ἀναγιγνώσκοντες, ἴσταντο παρὰ τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ ἐν ἡμικυκλίῳ. Αἱ δὲ εἰκόνες τῶν εὐαγγελιστῶν ἐφαινοντο προσμειδῶσαι αὐτοῖς. Ὁ Ἀδριανὸς εἶχε κεκλιμένῃ τὴν κεφαλὴν· διελογίζετο περὶ παραιτήσεως.

Ὁ ἀρχιδιάκονος ὑψώσας τὴν φωνὴν εἶπε· « Οἱ μέλλοντες χειροτονιθῆναι ὑποδιάκονοι, προσελθέτωσαν. »

Καὶ ἐκάλει κατ' ὄνομα ἓνα ἕκαστον. Ὁ δὲ προσκαλούμενος νεόφυτος, ἀπεκρίνατο ἀπαρεμῖ· « Ὁ Ἀδριανὸς οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Ὁ ἀρχιδιάκονος ἐπανάλαβε τὸ ὄνομα· ὁ δὲ Ἀδριανὸς ἀπεκρίνατο «ἄπειμι». Οὐδεὶς προσέσχε.

Γυνὴ δὲ τις διεχύνετο εἰς δάκρυα παρὰ τὰ δρόφακτα τοῦ θυσιαστηρίου· ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἀδριανοῦ. Εἶχε φθάσει πρῶτῃ, πρὸς τὸ ἐξημέρωμα, ἀπὸ Κομπιένης, ὅπως μετὰσχῃ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τέκνου της· ἦν δ' εἰς ἄκρον περιχαρὴς ἡ εὐσεβὴς γυνὴ. Δὲν ἀπέσπα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, παρὰ διὰ νὰ τοὺς ἀτενίσῃ ἐπὶ τοῦ Ἀδριανοῦ· ἡ μητρικὴ αὐτῆς υπερπράνεια, ἐπεθύμει νὰ κάμῃ πάντας τοὺς παρεστῶτας συμμετόχους τῆς εὐτυχίας της· ἔχορῆγει τῷ υπεραγαπητῷ αὐτῆς υἱῷ πάσας ἔσας τὸ γῆρας της ὑπέσχετο παρηγορίας· ἔβλεπεν ἐντὸς ἐγγυτάτου μέλλοντος, τὴν ἀνεκλαλήτου εὐφροσύνης ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ ἱεροσύνη ἐμελλε νὰ ἐμπιστευθῇ τῷ Ἀδριανῷ· τὸν ἡκολούθει νοερῶς ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ μυσταγωγίᾳ, ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ διδασκίᾳ· ἐθεώρει μετ' ἡδονῆς τὸ θυσιαστήριον ἐνῶ ὁ υἱὸς θὰ ἐπικαλεῖτο ὑπὲρ τῆς μητρὸς τὸ ἀμνήσθητι· κατὰ τὴν ὥραν τῆς μετουσίωσης, τὸν ἀμβωνα ἐφ' οὗ ἐμελλεν ὁ Ἀδριανὸς, ἀναβάς, νὰ κηρύξῃ τοῖς ἀνθρώποις τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἀσεβεῖς ἀδυνατοῦσι νὰ κατανοήσωσι τὸν θησαυρὸν τῆς χάριτος ὅστις ὑπάρχει εἰς τὴν καρδίαν μητρὸς, ἥτις βλέπει τὸν υἱὸν αὐτῆς μουσόμενον τὰς σεβασμίους τελετάς, τὰ θεῖα τοῦ θυσιαστηρίου μυστήρια. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἀδριανοῦ ἐξέπνεεν ἀπὸ τῆς χαρᾶς.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐγονυπέτησεν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ θυσιαστηρίου· ὁ δὲ χορὸς ἦτε τῶν ἁγίων τὰς παρακλήσεις. Εἶναι ἡ ἐνδοξὸς ἀπαριθμησις τῆς θριαμβευτικῆς τῶν μαρτύρων ὁμηγύρεως. Ἐνθα-

ρῶναι αὕτη τοὺς πολεμοῦντας εἰσέτι εἰς τὴν κοιλίαν ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος.

Ὁ Ἀδριανὸς ἤκουε μετὰ βεμβασμοῦ τὰς περιχούσας ταύτας πρὸς τοὺς ἁγίους ἐπικλήσεις, ὅπως προσβείωσιν ὑπὲρ τῶν ζώντων. Ἐπεκαλοῦντο τὸν Παῦλον, ὅστις ἀπὸ διώκτου τῆς πίστεως, ἐγένετο μάρτυς, τὸν Ἰωάννην, τὸν Στέφανον, ὃς ἐλιθοβολήθη· τὸν Λαυρέντιον δοξάσαντα τὸν Θεὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς· Κοσμάν καὶ Δαμιανόν, Γερβάσιον καὶ Πρωτάσιον τὴν ἁγίαν Θηρεσίαν, ἥτις ἐστεργε τὸ ζῆν, μόνον διὰ νὰ βασανίζηται· τὸν Ἰερώνυμον, ὅστις ἐσκέπτετο τῆς Ῥώμης τὰς ἡδονὰς ὑπὸ τὸν φοῖνικα τῆς ἐρήμου· τὸν Αὐγουστίνον, ὃν ἡ μήτηρ αὐτοῦ συνῶλληλξε μετὰ τοῦ Θεοῦ. . . . Εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ Ἀδριανὸς, ἀνύψωσεν ἀποτόμως τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔρριψε ταχὺ ἐπὶ τοῦ πλῆθους βλέμμα. Εἶδε ἐν πρόσωπον κατακλυζόμενον ὑπὸ τῶν δακρύων τῆς χαρᾶς, πρόσωπον γνωστότατον, προσφιλέστατον, σεβαστώτατον. Εἶδε τὴν μητέρα του, ἄλλην Μονικίαν, ἰκετεύουσαν ἀναμνηστικῶς δι' αὐτόν, νέον Αὐγουστίνον. Ἡ εὐσεβὴς γυνὴ ἐχαίρεισε τὸν υἱὸν της, μειδῶσα διὰ μέσων τῶν δακρύων. Ὁ Ἀδριανὸς δὲν ἀπέδωκε τὸν ἀσπασμόν· ἠτένισε πολλὸν καιρὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου, ὅπου ἡντρεπίζετο τισαύτῃ εὐδαιμονίας συγκίνησις, ὅπως ἐξαντλήσῃ ἐκεῖθεν ὀλίγον θαῖρος, διὰ τὴν φοβεράν τῆς ἡμέρας ἐκείνης δοκιμασίαν. Ὁ διάβολος, φεῦ! ἡγρόνκει!

Ἡ παράκλησις ἐτελείωσεν· ὁ ἀρχιδιάκονος προσήνεγκε τοὺς ἀναγνώστιας ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ ἀρχιεπισκόπου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· « Ἡ ἁγία μήτηρ καθολικὴ ἐκκλησία ἐξαίτεται παρὰ σοῦ, τὸ χορηγῆσαι τῇ ἱεροδιακονίᾳ τοῖς ἐνταῦθα παρούσι κληρικοῖς. » « Ὁ ἀρχιεπίσκοπος. — Γινώσκεις εἰ ταύτης ἡξίωται; » « Ὁ ἀρχιδιάκονος. — Ἐφ' ὅσον ἔξεσι τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ, ἀξίους εἶναι αὐτοὺς βεβαίῳ τοῦ ἱεροῦ τούτου βαθμοῦ. » « Ὁ ἀρχιεπίσκοπος. — Ἀτέκνα ἀγαπητά! ἀπέχετε τῶν κατὰ τῆς ψυχῆς στρατευομένων σαρκικῶν ἡδονῶν· ἐστὶ λαμπροί, καθαροί, ἄγνοί, ὡς προσήκει τοῖς λειτουργοῖς τοῦ Χριστοῦ. »

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀρμονικῶς περιήχησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τὸ προφέρον τούτους ἱερὸν στόμα, ἔδιδεν, αὐτοῖς χάριν πνευματικὴν, διαπερῶσαν τὰς καρδίας, καὶ ἀγνίζουσιν αὐτὰς ἀπὸ παντὸς γήνινου φυράματος. Ἐπὶ τοῦ Ἀδριανοῦ ὅμως δὲν ἐπέφερον τὸ ἄγνον αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Ἐξῆγειον αὐτὸν ὡς ἐξ ὑπνου, ὡς ἀκαθαι. Εἰς τὴν εὐσεβεστέραν διαλεκτὸν, ὑπάρχει μυστηριώδης τις ἡδυπάθεια, ἥτις σὲ κάμνει νὰ σκέπτησαι τὸν κόμον, ἂν δὲν σ' ἀναγάγῃ ταχέως εἰς τὸν οὐρανόν. Οἱ μεταβάντες ἀπὸ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν ἔρπρον ἡλικίαν ἐντὸς μάνδρας μοναστηρίου, ἐκεῖ νοὶ μόνοι ἡξέουρουν ὅποια ἄπειρος τῆς ψυχῆς συγκίνησις τοὺς καταλαμβάνει αἴφνης, ὅταν ἡ προσευχὴ προσφέρεται διὰ παθητικῶν τόνων, διὰ λόγων ἀγάπης, διὰ στίχων ἐγκωμιαστικῶν καὶ ἡδῶν, εἰς οὓς ἀποκρίνονται φωναὶ νέων παρθένων, φωναὶ γλυκεῖαι, ὡς ὁ ἤχος ὁ καταπίπτων καὶ τρέμων ἐπὶ χρυσοῦ κωδωνος.

Οὕτω λοιπόν ἡ φωνὴ τοῦ κόσμου, μυστικῇ δανειζομένη γλῶσσαν, ἐκράτει τὸν Ἀδριανὸν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ θυσιαστηρίου. Δὲν εἶχε εἰμὴ μίαν μόνην νὰ εἰπῇ λέξιν διὰ νὰ ᾔῃαι μετὰ τὸν Θεόν, ἀν μ' ὅλα ταῦτα, δύναται τις νὰ ᾔῃαι μετὰ τὸν Θεόν, ὅταν εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας του φέρει εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποίαν θύει μυστικῶς.

Εἰς τὰς χριστίμους ταύτας ἡμέρας, ἡ διάνοια εἶναι τοσοῦτον ταχεῖα, ὥστε δύναται νὰ συγκεφαλαιώσῃ ὅλας τὰς κοσμικὰς καὶ θείας δημιουργίας. Ὁ Ἀδριανὸς παρετήρησε περὶ ἑαυτὸν, εἶδε γλυκεῖαν καὶ εὐτυχή αὐταπάρνησιν ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν φίλων του. Ὅπισθ' ἐν του, εἶδε τὸν κόσμον μετὰ τὰ θέληγ-τροά του, τὴν τύχην του, καὶ τὰς ἀνοησίας του, ἄλλη ἄβυσσος, εἶπε, κόλασις ἐκατέρωθεν. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων χρημῶν, ἐράνη εἰς ἄγγελος, ἡ ξανθὴ παρθένος τοῦ Τριανόν· χάρισσα εἰκὼν, ἅπαξ διωραθεῖσα, καὶ αἰωνίως παρούσα. Ὁ Ἀδριανὸς ἐθώπευσε τὸ φάσμα τοῦτο, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ηρώτησεν ἑαυτὸν ἂν ἠδύνατο νὰ τὸ λησμονήσῃ; ὄχι, ὄχι, ἡ περιχαρὴς εἰκὼν θέλει τὸν ἀκολουθήσῃ πανταχοῦ κατὰ τὸν ἱερατικὸν αὐτοῦ βίον, ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος, ἐν τῷ ἐξομολογητηρίῳ, ἐν τῇ μετουσιώσει· θέλει περιτυλίξῃ αὐτὸν εἰς ἱστὸν ἱεροσυλιῶν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καθ' ἣν δύναται νὰ σκεπτήται περὶ αὐτῆς ἀναμαρτήτως, ποῖαν ἔχει ἰσχύιν ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, τὸ ἄσμα τοῦ ἀρχιεπισκόπου, αἱ ἀργαὶ καὶ εὐσεβεῖς ψαλμωδίαι τῶν φίλων του; Ὁ Ἀδριανὸς εἶναι εἰς Τριανόν· συμπιλεῖ τὴν θάλλουσαν γλῶσσαν· ἀκούει τὴν πρόσθετον μιᾶς ἐσθῆτος, τὸν ἦγον τῆς φωνῆς ἐνός ἀγγέλου· ἀνακαλεῖ τὸ ἐνύπνιον τῆς τελευταίας νυκτός. Εὐρίσκεται πάλιν ὑπὸ τὴν ἐπίβροτον πυρετώδους ἡδουπαθείας, ἥτις ἐν τῇ ἐξεγέρσει του, ἐπραξεν ἐγκλημα, καὶ κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ πλέον τὴν μητέρα του, τὴν ἀθλίαν μητέρα του, ὅλην χαίρουσαν διὰ τὸν υἱὸν τῆς.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προσκαλεῖ ὀνομαστὶ τὸν Ἀδριανόν.

— Τίς με φωνάζει; ἀνέκραξεν ὁ νέος· εἶναι δὲ ὡχρὸς καὶ σπασμωδικός· οἱ φίλοι του τὸν περικυκλοῦσι καὶ φέρουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν ἱεράρχην.

— Λάβε, τῷ εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, τὸ λευκὸν τοῦτο περιτραχήλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ...

Μέγας ἐγένετο θόρυβος ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ· ἡ τελετὴ διεκόπη· γυναικεῖα κραυγὴ ἀντήχησεν ἐν τῷ ναῷ· τὸ πλῆθος κινεῖται, παρατηρεῖ ἑρωτᾷ. Ὁ Ἀδριανὸς εἶχε δραπετεῦσαι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, ὡς ταῦρος ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ θυσιάζοντος.

Τὴν ἐπιούσαν, ἐν τινὶ μικρᾷ οἰκίᾳ τῆς Κομπιένης, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀδριανοῦ ἐλάλει πρὸς αὐτὸν οὕτω·

— Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγάλη, υἱέ μου· σὲ ἐκάλει παρ' αὐτῷ, καὶ σὺ παρήκουσας τῆς φωνῆς του· ἀλλὰ θέλει σὲ συγχωρήσει. Σῶζεται τις ἐν τῷ κόσμῳ, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀρκεῖ μόνον νὰ ζῇ, κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου. Σὺ δύνασαι ἀκόμη νὰ εὕρῃς θεῖον εὐτύχημα εἰς τὸν γάμον, με-

μίαν γυναῖκα, καὶ τέκνα· εἶναι θεία ἡ ἐπίκλησις ἐνός πατρὸς οἰκογενείας. τὸ ν' ἀνατρέφῃ τις πλάσματα διὰ ν' ἀγαπήσῃ καὶ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεόν, εἶναι χριστιανικὴ ἀποστολὴ τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἀνταμείβει ὅταν ὁσῶς ἐκπληρωθῇ. Ἀκουσον τὴν μητέρα σου Ἀδριανέ· προσευχήθητι πρὸ πάντων μετὰ πίστεως, ζήλου καὶ πεποιθήσεως, ὅπως σοὶ ἀποστείλῃ ὁ Θεὸς τὴν ἐκλεκτὴν νύμφην ὡς ἀπεστείλε ποτε τὴν Ρεβέκαν.

Ναί, θέλεις τὴν εὖρει ἀξίαν σοῦ τὴν οὖσαν ἐν ταῖς εὐχαῖς σου· θέλετε συνενώσει τὰς δύο καρδίας σας· ἐκείνη ἔσται ὁστοῦν ἐκ τῶν ὁστώων σου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς σου· μὴ κλαίεις τοῦ λοιποῦ, τέκνον, ἐλθέ ἐναγκαλισθῇτι τὴν μητέρα σου, τὴν καλὴν σου μητέρα· ἥτις δὲν ζῇ πλέον εἰμὴ διὰ σέ, ἥτις πάσχει διὰ τοὺς πόνους σου, ἥτις θὰ ᾔῃαι τότε εὐτυχὴς διὰ τὴν χαρὰν σου...

— Δὲν ἤξεύρεις πόσῃ ἔχω ἀνάγκην τῶν λόγων σου, ἀγαθὴ μου μητέρα, τῇ ἐλεγεν ὁ Ἀδριανός. ὦ! λάλει με πάντοτε τοιοιτοτρόπως· ἐπαναλάμβανέ μοι νὰ τὴν ἀνακαλύψωμεν εἰς τινα γωνίαν τοῦ κόσμου τούτου, ἂν δὲν ᾔῃαι ἀγγελὸς τις, τὸν ὁποῖον ἄλλοτε ὁ Θεὸς ἐστελλεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν ἦσαν καθαροί. Ἡ φωνὴ σου ἐθεράπευσεν ἡδὴ τὸν πυρετὸν μου, ἐδρόσισε τὸ αἶμά μου· αἰσθάνομαι ὑγιὲς καὶ ἀτάραχος... ὦ! ὁποία φρικτῶδες σκηνὴ χθὲς εἰς τὴν ἐκκλησίαν! εἶπε, μητέρα μου, ποῖον σκάνδαλον!

— Ἄς μὴ σκεπτόμεθα πλέον περὶ αὐτοῦ, τέκνον μου...

— Ναί μητέρα μου, ἄς μὴ σκεπτόμεθα πλέον... Εἶναι ὀχληρόν!...

— Δὲν ἀγαπᾷς κάλλιον νὰ ᾔῃαι ἐλεύθερος ἀπὸ πᾶσαν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνθήκην, παρὰ δεσμευμένος διὰ τῆς ὁμολογίας σου, ἥτις ἤθελεν ἴσως σὲ καταστήσει ἱερόσυλον;...

— Ὁχ! ναί, ναί, μητέρα μου, ἱερόσυλον!... Εἶμαι ἡσυχος, εἰμ' εὐτυχής... Ὅχ τὴν εὐρωμεν, ἀλήθεια;

— Ποῖαν, παιδί μου;

— Τὸν ἄγγελον... .

— Ἀχ! ναί, Ἀδριανέ μου, τὸν ἄγγελον τοῦ Τριανού· ἔσο ἡσυχος... ὁ Θεὸς θέλει μᾶς βοηθήσει· ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὸν ἀγνὸν ἔρωτα· ὁ γάμος εἶναι ἐν μυστήριον... .

— Βέβαια, εἶναι μυστήριον ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καθιερωθὲν, ὡς διαταγὴ... . Δύναται τις νὰ ἁγιασθῇ εἰς πᾶσαν περίστασιν... . Ὁλος ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ ᾔῃαι ἱερεῖς.

— Καλὰ, τέκνον μου, ἐμεῖδιασε· τοῦτο εἶναι σύμπτωμα θεραπείας... . Δός μοι τὴν χεῖρά σου, διὰ νὰ ἴδω τὸν σφυγμὸν σου... . Ἐχεις μόνον ἐλαφρόν τινα ἐρεθισμὸν... . σχεδὸν τίποτε... . Εἶναι θαῦμα ἔπειτα ἀπὸ τὴν κακὴν νύκτα τὴν ὁποίαν... .

— Τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν. μητέρα μου... . Νομίζετε, ὅτι κατοικεῖ εἰς Βερσαλλίας;...

— Ποῖος;...

— Ἡ γυνή...

— Ἀχ!... ναί, εἰς Βερσαλλίας ἢ εἰς Παρίσιους... . Θὰ τὴν εὐρωμεν φίλε μου. Σκέφθητι περὶ τῆς ἀναβρώσεώς σου, εἶναι τὸ εὐσιωδέστερον.

— Εἶμαι ἐντελὴς καλὰ, μητέρα μου· δύναμαι νὰ

σχηθῶ, δύναμαι νὰ περιπατήσω· αὐριον θὰ ὑπάγω εἰς Βερσαλλίας.

— Ὅχι, φίλε μου, περίμενε, δὲν εἶσαι εἰσέτι ἀρκετὰ ἰσχυρός.

— Αἱ λοιπὸν! μεθύριον . . . Λέγεις νὰ ᾔναι πλούσιος;

— Δὲν εἶσαι καὶ σὺ ἐπίσης πλούσιος; τὰ ἐμὰ, σὰ ἐστί. Ἐγχεῖς εἴκοσι χιλιάδων φράγκων πρόσοδον διὰ τοῦ πλούτου σου δύνασαι νὰ ἔχῃς ἀξιώσεις καὶ εἰς τὴν αὐλήν· νέος, πλούσιος καὶ ὠραίος, ποία γυνὴ δὲν θέλει γίνεαι σύζυγός σου;

Ἐκτὸς ἐάν . . .

— Ἐκτὸς ἐάν; . . .

— Ἐάν ᾔναι ἡδὴ μεμνηστευμένη . . .

— Ὅχι, ὅχι, εἶναι ἀδύνατον! Μία νεᾶνις δεκαεὶς ἐτῶν τὸ πολὺ . . . Ὡ μῆτέρ μου, πόσον εἶσαι εὐτυχὴς διότι δὲν ἡγάπησας μίαν γυναῖκα!

— Παιδίον! . . . ἀκουσόν με· σὺ ἐπέρασες πολλὰ τεταραγμένην νύκτα· πίστευσόν μοι, κοιμήσου ὀλίγον· ὁ ὕπνος θὰ σὲ ἱατρεύσῃ· δὲν σ' ἀφίνω διόλου, ἐγὼ, μένω εἰς τὸ προσκεφάλαιόν σου· θέλω παρατηρήσει τὸν ὕπνον σου.

— Ἀγαθὴ μου μητέρα! Ναὶ ἔχεις δίκαιον· θέλω νὰ κοιμηθῶ μίαν ὥραν. Ἄν ὁ ὕπνος μου ᾔναι κοπῶδης, ἐξύπνησόν με . . . Φοβοῦμαι τὰ ἐνύπνια . . . Εἰπέ, δι' ἐμέ, ἐνῷ κοιμοῦμαι, τὸν ὕμνον *Te lucis ante terminum*· οὗτος ἀποσοβεῖ τὰ κακὰ ἐνύπνια.

— Ναὶ, τέκνον μου, ὁ ἀγαθός σου ἄγγελος νὰ σὲ ἐπισκιάσῃ διὰ τῶν πτερύγων του! Κοιμήσου, θέλω προσευχθῆ.

Μετὰ καιρὸν τινα, ἡ πόλις τῆς Κομπιένης περιεκοσμεῖτο ὑπὸ σημαίων ἐπὶ τῶν ὀροφῶν τῶν κωδωνοστασίων· ᾔν δὲ μεγάλη βασιλικὴ ἐορτή· τὸ μέγαρον ἔλαμπεν ἀπὸ τὸν καλλωπισμόν· ὁ παράδεισος ᾔν ὅλος τερπνὸς ἕνεκα τοῦ θορύβου καὶ τοῦ πλήθους. Ὁ Ἀδριανὸς, πάντοτε μελαγχολικός, ἐπειδὴ ὁ ἄγγελος τοῦ Τριανοῦ εἶχεν ἀναβῆ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὥς τὸ ἔλεγεν εἰς τὴν μητέρα του, ὁ Ἀδριανὸς ἤλθε ν' ἀναμικθῇ μὲ τὸ πλήθος ἐκεῖνο, ὅπως ἀπολαύσῃ μικρᾶς διασκεδάσεως.

Μυρίαι δημηγύρεις περιέργων εἶχον συναθροισθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ μεγάρου, καὶ ὄλων τὰ βλέμματα ἐφ' ἐνὸς μόνου συνεκεντροῦντο σημείου. Ὁ Ἀδριανὸς ἐκυριεύθη καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς περιεργείας τὸ μῖασμα, παρετήρηε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν αὐτὴν διεσθύνει· ὄλων τὰ βλέμματα ἠκολούθουν μετὰ θαυμασμοῦ γυναῖκα μεγαλοπρεπῶς κεκοσμημένην. Ὁ Ἀδριανὸς ἐγονυπέτησεν ὑπὸ τῆς ἀδυναμίας· οἱ πλησίον του ἔδραμον, καὶ τῷ ἔτειναν τὴν χεῖρα νὰ τὸν ἀνεγείρωσι, καθότι ᾔν ὥς πτώμα ὠχρός.

— Ἴδου αὐτὴ, τέλος πάντων, εἶπε! τὸν ἐκάθισαν ἐφ' ἐνὸς ἐδράνου ἐκ χλόης . . . Αἱ δύο του χεῖρες ᾔσαν τεταμμέναι πρὸς τὴν ὀπτασίαν.

— Ἡξέυρετε τίς εἶναι ἡ γυνὴ αὕτη; ἡρώτησε τὸν συνδραμόντα αὐτὸν ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ του.

— Μάλιστα, κύριε, τὸν ἀπήντησε.

— Τὴν γνωρίζετε!

— Ὅλος ὁ κόσμος τὴν γνωρίζει, καλὸς ἐνὺ κύριε.

— Ὁ ἄγγελος τοῦ Τριανοῦ! Ὡ πόσον εἶναι ὠραία! . . . Καὶ τί κάμνει ἐδῶ; . . .

— Ἐρχεται νὰ ὑπανδρευθῇ! . . .

— Νὰ ὑπανδρευθῇ! . . . Καὶ ποῖον; . . .

— Ἀλλὰ πόθεν ἐξεφύτρωσες καλὲ μου κύριε;

— Πεῖον; . . .

— Τὸν βασιλεῖα τῶν Βέλγων.

Ὁ Ἀδριανὸς ἀφῆκε πένθιμον στεναγμόν καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς πρηγῆς.

Ἀλλὰ δὲν ἀπέθανεν· Ὁ Θεὸς καὶ ἡ μήτηρ του ἤλθον εἰς βοήθειάν του. Ὁ Ἀδριανὸς εἶναι σήμερον ἀξιόλογος σύζυγος, εἰς Βαταβίαν. Ἐνυμφεῖθ τὴν ἀνεψιὰν τοῦ διοικητοῦ, καὶ διδάσκει τὴν κατήχησιν εἰς τοὺς Μαλαίους δούλους.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

I. Σ. Γ.

## ΣΕΛΙΜΗΣ.

### ΣΥΔΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

#### I.

Ὁ Σελίμης ᾔν κῶνον τις ἰσπανικὸς ὠραίος καὶ ὥς τὴν χιόνα λευκός, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους μέλανας, ῥίνα ῥοδόχρουν, καὶ τὴν εὐγενεστέραν μὲν τοῦ κυναίου εἰδους καταγωγῇ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ σκότους τοῦ χρόνου περικαλυπτομένην.

Οἱ κῶνες, ὥς οἱ ἄνθρωποι, ἔχουσι τὴν ἀριστοκρατίαν αὐτῶν, διαφέρει δὲ ταύτης ἡ ἡμετέρα, καθότι ἐκεῖνη μὲν ἐπὶ φυσικοῦ νόμου, ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ ἀπλῆς σιτηρίζεται προλήψεως· καὶ κῶνα μὲν βλέπων τις, γινώσκει τὴν γενεάν αὐτοῦ, ἀλλὰ τίς δύναται εὐκόλως νὰ μαντεύσῃ ἀπὸ τοῦ καστανοχρόου ἐπενδύτου ἢ τοῦ ὑψηλοῦ πύλου ὅτι ὁ διαβαίνων καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος παραχωνιζόμενος, εἶνε δοῦξ ἢ κόμης.

Ὁ Σελίμης λοιπὸν ᾔν κατὰ τὴν ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου ἐπικρατήσασαν ἐκφρασιν μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῶν Παρισίων ἄριστος (aristo).

Ἐγεννήθη κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀντὲν, ἐν τινι κοιτῶνίσκῳ κυανολεύκῳ πρώϊαν τινα τοῦ μαῖζου, καθ' ᾗ ᾔν στιγμὴν ῥοδὴ ἐπὶ τοῦ παραθύρου ᾔνοιγε, πρὸς κολακείαν ἀναμριδύλως τὸν πρῶτον αὐτῆς κάλυκα εἰς τὰ θαλπερά τοῦ ἡλίου φιλήματα.

Κοιτὶς αὐτοῦ ὑπῆρξε προσκεφάλαιον ἐκ μεταξοπύλου λευκοῦ χρυσοῦ διασασμένῳ, ἡ δὲ πρώτη αὐτοῦ τροφὴ μίγμα γλυκισμάτων καὶ πλακουντίων· καὶ ἐπειδὴ ἡ μήτηρ του φιλάσθιος καὶ ἀδυνάτου κράσεως, ἀπέθανεν ἐξάγρουσα αὐτὸν εἰς φῶς, τὰς πρώτας θωπείας ἐπεδαψίλευσεν ἐπὶ τῆς ὠραίας αὐτοῦ κεφαλῆς στόμα ῥοδόχρουν καὶ δροσερόν, στόμα κεκοσμημένον ἐκ τριάκοντα καὶ δύο μαργαριτῶν, ἀντὶ ὀδόντων, καὶ ἀνήκον εἰς πολυτέλγητρον γυναῖκα μόλις τριακοντούτην καὶ ἥλθαν ἡδῆ.

Ἡ νηπιότης τοῦ Σελίμη ὑπῆρξε μία αὐγὴ ἔαρος· ἐκανακλύθη, περιεποιήθη, ἐκολακεύθη . . . ἐκυλιόθη εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ ἐκοιμήθη ἡσύχως ἐπὶ τῶν μαλακωτέρων πτερῶν . . . ἀλλ' ἡ πενία καταπονεῖ ἐνίστε, ὁ πλούτος ἀμβλύνει ἐπὶ συχνότερον. Ὁ Σελίμης ὁ τρώγων τὴν τροφὴν ἐντὸς ἀργυροπλάστου ἀρδανίου, ὁ ἐξ ἀγγείου ὕδατιν πίνων, ὁ Σελίμης, ὁ ἔχων θεράποντα πεπαλωμένον καὶ φοροῦντα περιχειρίδι νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς περίπατον, ἐμίσησε τὴν πολυτέλειαν ἕνεκεν αὐτοῦ τοῦ θεράποντος καὶ τοῦ ἀγωγέως. Ἐντυχὼν λοι-